

Pokalbis su kun. Antanu Saulaičiu SJ

„Misionieriaus gyvenimas“

Išgirstant kalbant apie moderniosios Lietuvos misionierius, mintyse spontaniškai išskyla dvi pavardės: Antanas Saulaitis ir Hermanas Šulcas. Lapkričio mėnesio kunigų susitikimo metu, Teasie redakcijai, Dievo Apvaizdos dėka, kaip tik ir nusišypsojo sėkmė pakalbinti ilgametį misionierių, jėzuitą Antaną Saulaitį. Jei norite sužinoti kokia yra misionieriaus misija, kuo išsiskiria misionieriaus gyvenimas, kokia jo dienotvarkė, iššūkiai, kokiomis savybėmis turi pasižymėti misionierius, ar galime pamatuoti misijos sėkmę – kviečiame patiems sudalyvauti pokalbyje su iškilium Lietuvos misionieriumi.

Kas jūsų akimis žiūrint yra misionierius?

Su Kristumi esame siunčiami dalintis Gerąją Naujieną, kaip Popiežius sako - būti misionieriais. Bet paprastai tariant, mano nuomone, misionierius yra tas, kuris dirba ar savanoriauja kitoje kultūroje. Ta kita kultūra gali būti ir Afrikoje, ir mūsų gimtinėje. Pavyzdžiui, kalinių bendruomenė ar tikėjimo bendrija „tikėjimo šviesa“, ar senų žmonių bendruomenė, kur yra sava galvosena, sava kultūra. Dirbti tarp šių žmonių jau būtų taip pat misija.

Ar per krikštą gaunama mūsų kiekvieno misija skelbti Jėzų Kristų ir Gerąją Naujieną

na yra vienintelė, ar ji gali būti skaidoma į keletą?

Nelengvas klausimas. Žmogus tik gyvenimo pabaigoje gali suprasti kokia ta Jo misija Dievo dovanota. Maitinti vargšus ar mokyti vaikus yra bendras dalykas, bet dar yra kiekvieno asmeniškasis - ką aš Antanas, Onutė ar Jonas įnešu į tai iš savo gabumų, patirties ar savybių, kas jau būtų kaip ir mano misija. Man rūpi pasiekti tuos, kurie yra pakraštyje. Kitam rūpi sutvirtinti tuos, kurie jau stovi ant tam tikro tikėjimo pagrindo. Čia ir yra kiekvieno asmeninė misija.

Kuo išskirtinis yra misionieriaus gyvenimas?

Kuo jis skiriasi nuo įprasto?

Kukliai, nuolankiai, santūriai žiūrėti į savo visą patirtį, talentus, žinias ir mokytis iš tų, kuriems patarnauji. Ar dirbtum įstaigoje, ar su vargdieniais lūšnelėse, ar su čiabuviais džiunglėse. Turi save panardinti nuolatiniame nuolankume ir „kito“ pagarboje. Tai vienas iš pagrindinių nusiteikimų, kad dalinai atsisakai savęs, jog galėtum iš kito kažką išmokti. Tai vienas iš šios tarnystės atspalvių.

Dažnai kalbėdami apie profesijas kalbame ir apie tam tikrus reikalavimus, charakterio bruožus, o kokiomis savybėmis, charakterio bruožais, įgūdžiais turėtų pasižymėti misionierius? Kokie reikalavimai jam turėtų būti keliami?

Nemažai apie tai kalba Popiežius Pranciškus. Viena iš jo minčių ta, kad misiją, kurią atlieki, ją darai su noru padėti žmonėms, o ne save išreikšti ar išpildyti. Pirmoje vietoje visada yra tie žmonės, dėl kurių atlieku tarnystę, o ne aš pats ir mano lūkesčiai. Save išreikšti ar išpildyti tampa kliūtimi, nes tada

neesu dėmesingas tam, dėl kurių atvykau. Kitaip tariant, nenoriu jiems dainuoti, o noriu, kad jie išmoktų dainuoti, kad jie dainuotų.

Misionierystė prieš kelis šimtmečius, penkiasdešimt metų ir dabar: ar pagrindiniai tarnystės principai lieka tie patys, ar vis tik yra esminių pokyčių?

Manau principai lieka tie patys, keičiasi priemonės. Tikslas – suburti žmones ar jų esamas bendruomenes tvirčiau laikytis ir padėti apsaugoti nuo pavojų, suartinti žmones, atverti jų žvilgsnį į platesnį tikėjimo pasaulį, būti jų džiaugsmuose ir bėdose. Tai panašu visais laikais. Reikalinga didžiulė kantrybė. Anais laikais šimto kilometrų atstumas pėstute buvo nelengvai įveikiamas, o šiais laikais šią kliūtį gali greitai įveikti, bet žmogaus vidus ir anksčiau, ir dabar funkcionuoja labai panašiai, labai iš lėto. Kol kitą žmogų pasieki, kol jis įsisaviną teikiamą informaciją, kol pats parengi planą kaip planuojamą bendrystę kurti. Skaitome misionierių pasakojimus iš Japonijos, Kinijos prieš 500 m., lyginam su dabartimi ir ma-

tome labai daug panašumų. Kitaip atrodo pats šiuolaikinis pasaulis, bet žmogiška situacija labai panaši.

Turime nemažai Vatikano dokumentų, kalbančių apie misionierystę, kuriose randame įvairių išvalgų bei rekomendacijų dėl veiklos šioje srityje. Kas iš jūsų patirties buvo sunkiausia įgyvendinti būnant misionieriumi? Ar yra bendros teorinės gairės, kurios tiktų nuvykus į bet kurį misijų kraštą, ar vis tik kiekviena misijų vietą reikalauja individualaus veikimo modelio?

Papiežius kalbėdamas apie misionierystę mini lankstumą. Jėzuitai, domininkonai,

pranciškonai nuvykę į Aziją negalėjo pasirodyti tokiu pat aparatu kaip Europoje, nes tokia kukli apranga toje kultūroje nedarė jokio įspūdžio. Bet apsirengę kaip žiniai, išsilavinę žmonės – jie buvo priimami vietinių visai kitaip. Nors jų dvasingumas reikalavo kuklumo ir tai buvo arčiau jų širdžiai, tačiau šiame misijų krašte jiems reikėjo prisitaikyti ir adaptuoti aprangą kaip mokslininkų ar mokytojų, jog galėtų su žmonėmis bendrauti. Negali atvažiuoti į kitą kultūrą ir čia pat reikalauti, jog privalu nuo šios dienos daryti taip ar kitaip. Turi mokytis, klausyti, būti šalia. Kaip indėnai daro, jie neužsipuola, atsėdė šalia ir sėdi, įsiklauso, o tada kalba.

Reikia kantriai išlaukti tų sąlygų, akimirkų. Pagarba žmogui ir jų kultūrai, papročiam. Šiuolaikiniams, skubantiems žmonėms yra labai sunku, nes kitose kultūrose reikia kantriai ir iš lėto kalbėti apie jiems rūpimus dalykus, kol atsiras proga prabilti norima tema. Mes visada norime per 5 minutes sutvarkyti reikalus, o čia turi išklausyti tos šeimos giminę, kuo jie gyvena, tuomet apie save pakalbėti ir tik tuomet galima pereiti prie reikalų. Pirmiausia yra bendražmogiškumas, mandagumas, gebėjimas įsiklausyti, girdėti ir jokiū būdu ne pamokslauti. Atsimenu savo draugą, kuris dirbo su indėnais Amazonėje. Kaip įprasta dvasininkui, jis kalbėdavo liturgines

valandas. Pasirinko vietą ant žolės, kur leisdavosi atskridę lėktuvai. Bendruomenė ten labai gyva, turinti daug laiko, todėl nuolat bendraujanti, o tai sąlygoja pastovų triukšmą dėl nuolatinio veiksmo. Tad tėvai, matydami jį su knygele, įspėdavo vaikus būti tyliai, nes jis kalbasi su savo Dievu. Ši pagarba atsiranda ne iš to, jog jis sakąs einantis melstis savo Dievui, kuris yra skirtingas ir geresnis nei jūsų Dievas. Ši nuostata gimsta iš ilgos bendrystės ir abipusės pagarbos. Ir tuomet atsiranda pagrindas kalbėtis.

Ar misionieriaus diena yra kažkuo skirtinga nuo paprasto kunigo?

Neturėtų būti labai skirtinga, bet yra tam tikrų išskirtinimų. Susitelkimas atskirai nuo viso darbo. Misionierius Venesueloje lūšnyne, kur darbas – tikras iššūkis, sako turįs kasdien dvi valandas skaityti dvasinę literatūrą ar teologiją, kad galėtų išlikti ir dirbti tokiose sąlygose. Taip pat, reikalinga savotiška sąžinės peržvalga, ne tik savo dvasinei būsenai peržvelgti, bet analoginiu principu ir savo vykdomam sielovadiniam darbui, veiklai įvertinti: kas įvyko, ko trūksta, kas darytina geriau, kokie gali būti sekantys žingsniai. Tam reikia skirti nemažai kasdienio laiko. Misionieriai apmąsto savo patirtį, ką aš sakiau ir koks buvo poveikis, ką išmokau iš to ir kas toliau darytina, jog būtų pasiekta pažanga.

Iš jūsų plačios patirties, kokia valstybė paliko didžiausią įspūdį atliekant misionieriaus tarnystę?

Tai buvo šiaurės-rytų Brazilija, keli metai po šventimų, žvejų kaimuose. Iš dalies dėl to, kad tai buvo pirmoji misionierystės patirtis, iš kitos pusės dėl to, jog tai buvo paprasti, vargingi žvejai. Baiginėdamas naujokyną provincijolui 7 metus kasmet rašiau apie savo norą vykti į misijas, kol pagaliau šis prašymas buvo patenkintas. Ten buvau vienas dvasininkas. Susipažinau su kitose apylinkėse tarnaujančiais broliais jėzuitais, palaikiau ryšį su jais. Vykau 2 metams, o pratarnavau septynerius. Kalbą mokinausi nuvykęs vietoje. Žinoma kertinius pagrindus gavau apsisutojęs Brazilijos jėzuitų vienuolyne. Tai nebuvo pramoga, turėjau stiprų užsidegimą, domino jų kultūra, papročiai. Geriausi vietinės kalbos mokytojai pasirodė esantys vietiniai vaikai, kurie iškart pataisydavo pastebėtas kalbos klaidas.

Kokį didžiausią iššūkį misijoje sutikote?

Nežinau ar teisingas žodis tai pavadinti iššūkiu? Tą galime sutikti ir Lietuvoje. Yra žmonių, kurie nusistatę prieš krikščionių

tikėjimą, Bažnyčią ar apskritai tikėjimą ir apie ką su jais bekalbėsi, jaučiasi tarsi iš jų lūpų sklįstų savotiškas kartumas, lyg krienų būtų užvalgę. Jauti iš jų pusės nuolatinį erzulį religijos, Bažnyčios, žmonių atžvilgiu. Jų kalbos tarsi švitrinis popierius ir tai tampa tikru iššūkiu bendraujant su tokiais žmonėmis. Kaip pasiekti jų širdys, tų, kurie užvalgė tų krienų ir niekaip negali jų iškosėti. Tokių žmonių galime sutikti visuose kultūrose. Tiesa, prisimindamas savo misionierystę Brazilijos žvejų kaime, tokių žmonių berods nesutikau, nes ten žmonės labai gerai žino apie gyvenimą ir mirtį, jiems tai nėra joks žaidimas – tai jų kasdienybė, skirtingai nei pažengusiose valstybėse.

Kalbant apie misijų sėkmę, ar galėtume ją kaip nors pamatuoti?

Taip, bet čia yra kaip būti mokytoju, auklėtoju, dėstytoju ar tiesiog kunigu. Veiklos rezultatą sužinai tik po 30 metų. Ar mokinys gavo kokią naudą iš tavo dėstymo. Taip pat ir su misionieryste. Tas poveikis matomas tik po daugelio metų. Na kaip pavyzdys, galėtų pasitarnauti jėzuitų turėta, gimnazija Kražiuose (1616–1773 m.). Ji turėjo didžiulį poveikį apylinkei, tiek švietėjiškumo, tiek sąmoningumo prasme. Kur žmonės labiausiai pasipriešino, kai buvo carinės Rusijos uždaromos ir griauamos bažnyčios? Kražiuose. Darau prielaidą, jog nepaisant to, kad jėzuitų tame krašte jau nebedirbo apie 100 metų, suveikė jų iškiepytas palikimas veikiant gimnazijai. Kitas pavyzdys būtų iš Lotynų Amerikos, kur visai neseniai buvo atlikti tyrimai. Jėzuitai XVIII a. pab. veikė indėnų kaimuose Brazilijoje, Peru, Paragvajuje, Argentinoje (paprastai tokiaime kaime gyveno 3000 indėnų ir dirbo keli vienuoliai). Ten, kur buvo jėzuitų misijos, veikė jų įsteigtos mokyklos, ten dabar žmonių pragyvenimo lygis žymiai aukštesnis. Jie labiau sąmoningi ir išsilavinę nei kitose vietovėse, kur jėzuitų veikla nebu-

vo vystyta. Nuo misionierių veiklos praėjo daugiau nei 200 metų, o labai sėkmingą rezultatą tebematome iki šiol, nors jo negalėjo nuspėti šių misijų atliekantys.

Ar misionieriaujant nėra pagundos siekti greito rezultato?

Kalbant apie misionierystę, turime suprasti, jog čia kalba eina apie ilgalaikius rezultatus ir tą privalu įsisąmoninti. O kai nuvargsti, kai dirbi ir nematai jokių vaisių, supranti, jog tiesiog dar praėjo per mažai laiko, dar nesibaigė „sėja“. Čia 5–10 metų veiklos yra per mažai laiko, per mažas dar įdirbis. Tuomet eini į virtuvę ir kepi pyragus bei tortus: sumaišai, padarai, iškepi ir per porą valandų yra mano darbo rezultatas, kurį visi mielai valgo ir džiaugiasi tuo pačiu suteikdami džiaugsmą man. Savo ruožtu žinai, kad kažką pasiekei, o didesnių dalykų dar reiks palaukti ne mažiau kaip 20 ar daugiau metų.

Misionieriaus veikla – ar tai daugiau komandinis darbas, ar individualistinė veikla?

Tikrai komandinis. Žinoma, gali tarnystę atlikti ir vienas toje vietovėje, tačiau bendrauji, savo veiklą koordinuoji ir veiklos kryptimis daliniesi su kolegomis dirbančiais kaimynystėje. Tai svarbu siekiant geresnio rezultato pasaulį darant geresniu, o taip pat ir dėl palaikymo, bendrystės.

Kur žmonių grupė, komanda, koordinavimas – atsiranda žmogiški santykiai. Ar nekildavo nesutarimų, asmeniškumų?

Žinoma pasitaiko. Visi nori kaip geriau, o geriausiai galiu tik aš (*juokiasi*). Tas suprantama. Dėl to reikalingas nuolatinis bendravimas, atviras kalbėjimasis, bandymas tartis bei sutarti. Dalytis su kitais savo sėkmėmis ir nesėkmėmis, nebijoti to. Tai išlaiko sąžiningumą tiek savo, tiek kitų atžvilgiu.

Nors apie Lietuvą, klasikine prasme, kaip misijų kraštą negalime kalbėti, tačiau mūsų pokalbį norėčiau baigti klausimu apie naujos evangelizacijos būdus. Jų poreikį dažnai mini ir Popiežius. Iš ilgametės jūsų darbo patirties žiūrint, kokie metodai atrodytų reikalingi šiomis dienomis siekiant patraukti žmones į tikėjimą?

Net nenujausdami mūsų pokalbį baigiamė Eucharistijos šventimu, kas ir yra tikėjimo centras, svarbiausias dalykas. Kaip padaryti, kad jame dalyvautų kuo daugiau žmonių? Pagal 2013 m. studiją, pusė Lietuvos katalikų nėra skaitę Šventojo Rašto. Tai sunkiai suprantamas dalykas. JAV kiekviena vidutinė šeima namuose turi 4-5 egzempliorius. Ne tik turi, bet nuolat jį skaito. Tad bent pusės mūsų „vadinamų“ katalikų tikėjimas yra pagrįstas pamaldumu, kažkokiomis idėjomis, nuogirdomis, o ne Šventu Raštu. Būtent čia yra svarbus darbo laukas siekiant, jog kuo daugiau žmonių susipažintų su Biblija, ją skaitytų.

Man labai patiko didelės vyskupijos vyskupo Prancūzijoje mintis, kad gana kasdienių Šv. Mišių parapijose. Jos privalomos sekmadeniais, o šiokiadieniais kunigai eina Šv. Mišių laikyti žmonėse. Pavyzdžiui, sutariama, kad pirmadienį, konkretaus mikrorajono dugiabytyje, vakare, aukojamos Šv. Mišios, kuriose gali dalyvauti to namo norintys gyventojai. Kitą dieną – kitame ir taip toliau. Taip žmonės pajunta kas yra namų bažnyčia, o po Šv. Mišių galima bendrystė, pasidalinimas, kurie suartina ir patraukia į gilesnį santykį su tikėjimu, bendruomene bei Bažnyčia. Visuotinė Bažnyčia labai turtinga savo patirtimi, bet reikia mokėti atsirakinti jos lobių skrynelę ir žiūrėti kas iš joje esančių turtų, įrankių mums šiandien tinka.

Dėkoju Jums už pokalbį.

Kalbino – kl. Deividas Stankevičius

Klier. Robert Voičan

Praktika pirmiau teorijos

„Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai“ (Mk 16, 15). Šią Evangelijos pagal Matą citatą dažnai linksniavome Ypatingojo Misijų Mėnesio metu. Šis paraginimas yra kiekvieno, artimos ar tolimos misijos, šaltiniu ir versme. Tai, kad Bažnyčia yra iš prigimties misionieriška (žr. *Ad gentes* 7) suprato jau pirmųjų amžių krikščionys. Jie su didelių uolumu skelbė Kristų - ypatingai apaštalai, o vėliau, jų įpėdiniai ir visi pakrikštytieji. Šio skelbimo dėka, Bažnyčia išplito po visą Pasaulį. Bažnyčios Misijinė veikla gyvuoja ir mūsų laikais.

Šių metų vasarą išsipildė sena mano svajonė – nuvykti ir susipažinti su mūsų Bažnyčios Misija Rusijoje. Gražiai sutapo vėlesnis ypatingojo misijų mėnesio paskelbimas. Maža to, šį pusmetį, teologiniai kursai klausėsi misijologijos paskaitų, kur detalai buvo pristatyta teorinė misijinė Bažnyčios veikla. Kaip žinia, Rusija katalikams yra misijų žeme. Žlugus komunistiniam režimui, misijos šioje šalyje buvo atnaujintos.

Vasaros liturginę praktiką atlikau Maskvoje, šv. Olgos parapijoje. Įdomu jau tai, kad bažnyčia įkurta buvusiose kultūros namuose, viename iš miegamųjų Maskvos miesto mikrorajonų. Tai aktyvi miesto parapija, kuri yra atvira visiems: tiek kitataučiams katalikams, tiek ir kito rito apeigų katalikams. Parapijoje buvo galimybė melstis su katalikais Vietnamiečiais. Ši bendruomenė yra labai

gausi. Šventuosiuose Mišiose vietnamiečių kalba nieko nesuprasdavau, bet vieningas tikinčiųjų giedojimas skatino melstis su šia bendruomene. Čia pat turėjau galimybę melstis kartu su graikų katalikais. Šio rito tikinčiųjų apeigų grožis ir preciziškumas padarė labai didelį įspūdį. Kelis syk meldžiausi ir su neokatekumenato bendruomene, kuri labai svetingai priėmė drauge švęsti Eucharistiją. Gražiausios apeigos ir liturgija, kuriose teko dalyvauti - tai armėnų katalikų. Kone Dieviška liturgija. Bendra malda su jais leido grožėtis ir pamąstyti apie Danguje vykstančios liturgijos grožį.

Lankymasis įvairiose bendruomenėse leido arčiau pamatyti Bažnyčios turtą, kuris slypi ne vienodume, bet vienybėje, kurios garantas yra Šventoji Dvasia. Tuose liturginio šventimo skirtingumuose bei tam tikrose tradicijose slypi Bažnyčios grožis ir įvairovė. Negalima visko suvienodinti, „uniformuoti“, nes bet koks uniformiškumas, anot popiežiaus Pranciškaus, žudo gyvybę ir Šventosios Dvasios dovanas. Misijų vykdyme svarbu įkultūrinti Evangeliją, atmesti tuos dalykus, kurie yra klaidingi bei tinkamai panaudoti tai, kas yra teisinga ir priimtina vietos bendruomenėms (žr. *Redemptoris Missio* 52-54).

Lietuvoje, Misijų mėnesį pradėjome Kaišiadoryse, kur tarnavo vienas didžiausių Lietuvos misionierių Rusijos žemėse pal. Teofilius Matulionis. Liturginės praktikos metu, kelioms dienoms buvau nuvykęs į Sankt

Peterburgą. Ten gyvai galėjau keliauti šio palaimintojo pėdomis, aplankyti buvusią Petrapilio dvasinę akademiją, kunigų seminariją, kur šio palaimintojo tituluojamoje koplyčioje pamaldos vyksta lietuvių kalba. Ypatingai džiaugiuosi, kad galėjau gyvai pamatyti jo pradėtą statyti Švenčiausios Jėzaus Širdies bažnyčią, kurioje vėl vystoma atnaujinta pastoracinė – misijinė veikla, kuri yra patikėta broliams bernardinams.

Parapijos bendruomeniškumą leido išgyventi sekmadieninė bendruomenės bendrystė, prie arbatos po šv. Mišių. Paprasti pokalbiai ir susitikimai su įvairių tautų žmonėmis leido prisiliesti prie jų gyvenimo ypatumų. Ypač santuokos, vykstančios parapijoje, suartina parapijiečius ir leidžia pajauti tikros bendruomenės buvimą. Santuokų ten nėra švenčiama daug, bet kai jos vyksta, švenčia visa parapija. Tikintieji susirenka melstis už jaunavedžius ir juos pasveikinti bei pasibūti kartu. Didelį įspūdį paliko kelios lietuvės, kurios su ašaromis akyse mane pasitiko ir dalinosi savo prisiminimais apie tėvynę. Visų pokalbių metu, jautėsi didelis gimtojo krašto ilgesys ir nenuilstamas domėjimasis gyvenimu Lietuvoje.

Esu dėkingas Dievui ir visiems, kurie prisidėjo prie to, kad galėjau pats pajauti, ką

reiškia būti misionieriumi, tiesiogine to žodžio prasme. Lengva yra būti kataliku katalikiškoje šalyje, tačiau visai kitaip yra ten, kur katalikų yra vos saujelė ir jie yra laikomi klaidatikiais arba sektantais. Pačiam teko išgirsti tokių teiginių, kurie, tiesa sakant, užgavo mano jausmus, bet tas savotiškas išbandymas leido pasigilinti į savo, kaip Romos kataliko tapatybę. Reikia pastebėti ir tai, kad ekumenizmo plėtojimas Rusijoje yra sudėtingas reiškinys. Tikėdami tą patį Viešpatį, krikščionys dažnai yra kaip tie vilkai avių bandoje, kurie ne tik nenori leisti į tarpkonfesinę bendrystę, bet vieni kitus laiko priešais arba konkurentais. Labai jautriai ir skaudžiai teko patirti, kokius negerus vaisius neša susiskaldymas tarp krikščionių. Popiežius ragina ieškoti to, kas mus vienija, o ne, skiria, bet toms paieškoms reikia abipusio nuolankumo. Vienybės stoka ir toliau yra „kraujuojančios Bažnyčios žaizdos“. Katalikams Maskvoje žymiai lengviau yra palaikyti tarp-religinį dialogą (žr. *Redemptoris Missio* 55-57) su Islamo išpažinėjais. Šalia bažnyčios, kurioje atlikau praktiką, veikia „Maskvos Islamo institutas“. Parapijos klebonas dalinosi gražiu parapijos bendradarbiavimu su studentais ir instituto vadovais, organizuojant konferencijas žmogaus prigimtinės teisės temomis (šeima, gyvybė, laisvė...).

Galiu drąsiai teigti, kad misijos leidžia gryninti savo tikėjimą. Nors šalia to slypi ir daug sunkumų, o net ir pavojų prarasti savo tapatybę, bet tai yra kiekvieno pakrikštytojo pašaukimas. Nebūtinai reikia vykti svetur, bet misionieriumi galima, o net ir reikia būti savo aplinkoje, parapijoje, darbe, šeimoje. Misijoms reikia tvirto tikėjimo ir konkrečių žinių, kurios užima antrą vietą misijų veikloje (pirmoje vietoje išlieka malda). Jos reikalingos, visų pirma, dėl savęs, bet tai taip pat yra ir labai didelė pagalba vykdant tarpkonfesinį arba tarp-religinį dialogą. 2013 m. vasarą, kaip vadovas-savanoris, dalyvavau Vilniaus Arkivyskupijos ministrantų stovyk-

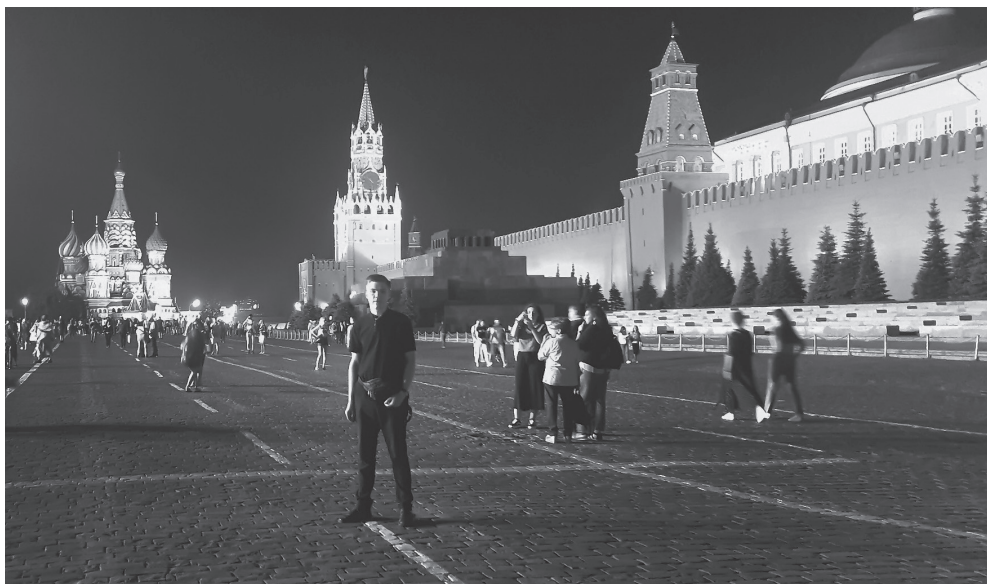

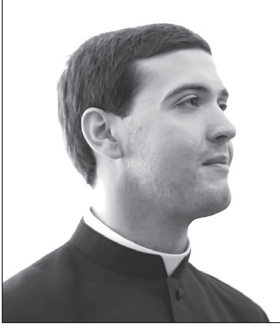
loje, surengtoje Vilniaus Jėzuitų gimnazijos Guopstų stovyklavietėje. Vieną popietę, į stovyklą atvykęs arkivyskupas Gintaras Grušas su stovyklautojais dalinasi savo pašaukimo istorija. Jo liudijime dažnai skambėdavo viena frazė: „pašaukimas pašaukime“. Praėjus šešeriems metams, ši frazė vėl suskambo mūsų seminarijos koplyčioje.

Kaip seminarijoje yra įprasta – Advento ir Gavėnios sekmadieniais į seminariją at-

vyksta kviestiniai kunigai, kurie vadovauja iškilmingai vakarinei maldai ir dalinasi savo įspūdžiais bei patirtimi tam tikromis temomis (gailėstingumo darbai, dvasiniai ginklai, pastoracinė veikla ligoninėse...). Šių metų tema – misijos, todėl dauguma pasidalinimų yra susiję su šia Bažnyčios veikla. Šio Advento pirmuoju svečiu tapo kun. Algirdas Šimkus, kuris savo pasidalinimo metu, visai netikėtai, priminė man jau šiek tiek pamirštus žodžius – „pašaukimas pašaukime“. Misijų kontekste šie žodžiai įgauna naują prasmę. Juk būti misionieriumi irgi yra pašaukimas! Kol kas nežinau ar esu pašauktas tapti misionieriumi geografinė prasmė. Kaip teigia Popiežius, būti misionieriumi savo kasdienybėje yra pašauktas kiekvienas pakrikštytasis. Visgi, jei atsitiktų taip, kad savo kunigiškame pašaukime, kurio realizacijos kasdien siekiu, atpažinčiau pašaukimą vykti ir skelbti Kristų svetur, manau, kad tai būtų tiesioginė „pašaukimo pašaukime“ išraiška. Jeigu tokia bus Dievo valia, kuris, kaip tikiu, pašaukė mane į kunigystę, tai kodėl gi ne?! Dievui, kaip žinia, nėra negalimų dalykų, o Juo pasitikintys nenusivils per amžius.

Diak. Valdemar Širvinski

Telšė - misijai įmanoma

Dar tik įpusėjus studijų seminarijoje metams, per vieną interviu, man atsakinėjant į įvairius klausimus apie kasdienį klieriko gyvenimą bei su tuo susijusius iššūkius, žurnalistas galiausiai pasiteiravo, ar po studijų įsivaizduoju savo gyvenimą ir tarnystę Vilniuje? Tuomet, dar nieko neįtardamas apie mane laukiančias ateities staigmenas, pats sau turbūt „prikroviau žarijų ant galvos“, atsakydamas: „Šiaip tai, mūsų Dievas yra netikėtumų Dievas. Jis geriausiai viską suplanuoja. Dažniausiai, ką suplanuojame mes patys, būna labai patogu. O Dievas mums pasiūlo tai, kas leidžia mums augti“. Taip ir atsitiko – jau Dievui šmaikštumo tai tikrai netrūksta. Arkivyskupui pranešus paskyrimą apie tarnystę Lietuvos kunigų seminarijų parengiamajame kurse, turėjau susiruošti, ir, kaip Mergelė Marija, skubiai iškelti, tik jau nebe į „Judėjos kalnyno miestą“ (Lk 1, 39), bet į Telšius – miestą, pastatytą ant septynių kalvų.

Nuo pat vaikystės svajoju būti mokytoju ir jau atrodė, kad pasirinksiu istorijos studijas. Aiškinti, pristatyti ir pataisyti buvo mano trokštamiausi ateities užsiėmimai. Bet galiausiai, maldoje pajautęs Jėzaus kvietimą į kunigišką tarnystę, stojau į seminariją. Čia su laiku manyje vis didėjo įsitikinimas, kad Viešpats nieko iš mūsų svajonių ir galiausių troškimų

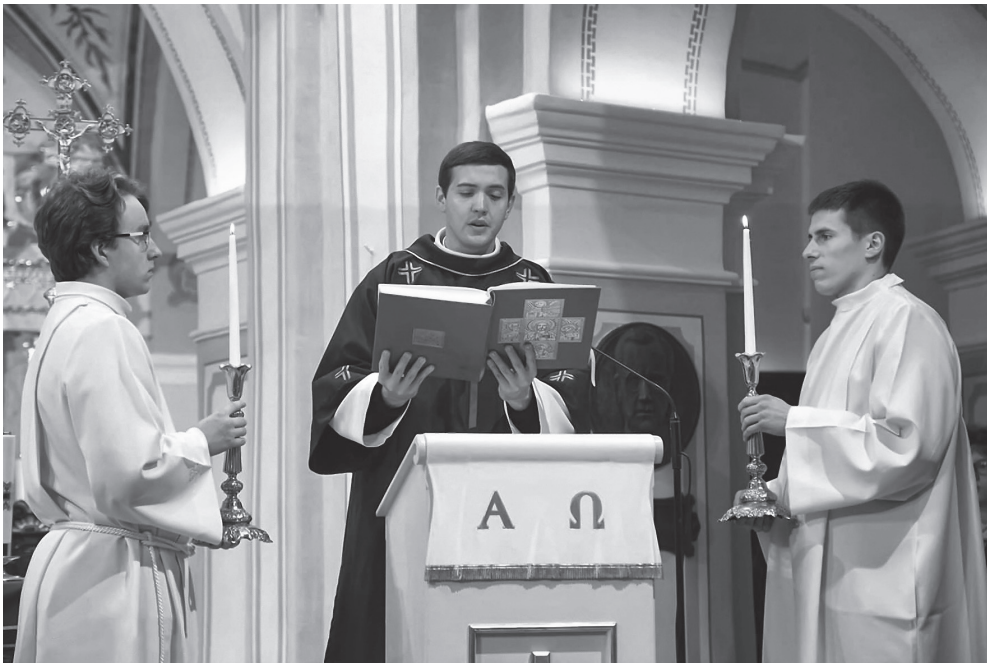
neatima, neužmiršta, bet dažnai, kai net patys primirštame ko ir tikėjomės, netikėtai atsako, pasiūlydamas geriausią variantą, praturtinančių mus pačius ir aplinkinius. Netikėtumams ir su tuo susijusiems iššūkiams tikrai nuolat ruošė ir seminarijos kasdienybė. Kasmetiniai nauji paskyrimai vis į kitas parapijas pastoracinei praktikai atlikti, pokalbiai apie pašaukimą su moksleiviais vis kitoje mokyklos aplinkoje, bendravimas su žiniasklaida ar grupe, atėjusia į ekskursiją po seminariją, o kur dar vasaros stovyklų patirtys, priverčiančios visiškai pakeisti mums saugią aplinką ir žmones. Kiekviena iš šitų – išėjimo iš savęs ir sau patogaus kampeilio – patirčių, nepaisant didžiulio jaudulio ir dažnos nežinomybės, visada praturtindavo, sustiprindavo ir leisdavo suprasti, kad buvimas seminarijoje – tai ne šiaip tingus knapsėjimas, bet intensyvus savo asmenybės formavimo laikas bendruomenėje ir maldoje. Tai reikalinga tam, kad vėliau išėjęs į išorę, galėčiau atsiliiepti į bendruomenės narių poreikius, kurie tikisi įvairiausių atsakymų, elgesio bei laikysenos pavyzdžio, o galiausiai palydėjimo į gyvą santykį su Dievu.

Kam apie visai taip kalbu? Tiesiog bandau įsisąmoninti, kad Dievas kiekvieną žmogų palaiapsniui ruošia būsimai misijai atlikti ir

viskas, kas įvyksta gyvenime, nėra atsitiktinumas. Panašiai buvo ir mano gyvenime. Vos tik baigęs seminariją, su džiaugsmu priėmiau pirmąjį paskyrimą darbuotis parengiamajame kurse. Tik vienas „bet“. Jis turėjo būti Vilniuje. Pirmą mėnesį nebuvo net užuominų, kad gali būti kitaip. Vėliau pradėta svarstyti apie Telšius, bet ir tada visi tikino, kad tikrai liksiu Vilniuje, tik greičiausiai bus pakeistas paskyrimas – į tarnystę kurioje nors Vilniaus parapijoje. Ramiai sau ilsėjaisi, kai atskriejo žinia, kad galiausiai turėsiu krautis lagaminus ir kartu su vyrūkais, šiemet priimtais į seminariją, keliauti į Žemaitiją. Tai tikrai savo papročiais bei tikėjimo patirtimi unikalus kraštas, bet juk tai atrodė toli nuo mano giminaičių, draugų ir man artimos aplinkos. Neslėpsiu, kad širdies ramybė, kurią jaučiau iki tol, pradėjo blėsti, prie sienos rėmė nerimas, irzlumas ir net gi tylus maištas (apie kurį mažai su kuo kalbėjau) prieš tokį ganytojo sprendimą.

Šiek tiek murmėdamas, bet vis dėlto atsi-
radau Telšiuose. Susilaukiau daug palaikymo
ir padrąsinančių žodžių iš aplinkinių, per

kuriuos lyg pats Viešpats mane būtų drąsines
nebijoti ir pasitikėti Jo vedimu. Viename iš savo
Twitter pranešimų, popiežius Pranciškus, taip
pat minėjo, kad „kartais žinome, ką turime da-
ryti, bet pristingame drąsos“. Popiežius tąkart
kvietė mokytis iš Marijos gebėjimo apsispręsti,
pasitikint Dievu. Vienas garsus belgų pamok-
lininkas, svarstydamas apie Mergelės Marijos
pritarimą Dievo pasiūlymui tapti Išganytojo
Motina, pastebi, kad ji, būdama visiškai beturtė,
nenustebo, kad Dievas išsirinko ją, bet ištikimai
klausė Dievo, žinodama, kad Jis viskuo pasi-
rūpins. O mes, pasak šio autoriaus, tikriausiai
sakytume: „Palaukite, aš to nesu vertas, ne,
tai neišeis, nesijaučiu galintis tai padaryti.
Geriau palaukim, noriu prieš tai atlikti reko-
lekcijas, išklausti keletą gerų pamokslų. Aš
dar nesu pribrendęs“. Mintys, kad esu visiškai
nepasiruošęs, kartais aplanko ir mane. Tada
prašau tokio ryžto ir nuolankumo, kokį turėjo
Mergelė Marija. Šis paskyrimas – tai didžiulio
pasitikėjimo Dievu mokykla. Norėčiau, kad
manęs liktų kuo mažiau ir leisčiau Jam veikti
per save. Po truputį įsišaknijant tokiam suvo-

kimui, atrodo, tokios baimės ir abejonės nuo manęs ima tolti.

Taigi, turėjau įtikėti išmintingo savo dvasios palydėjo žodžiais, kuriuos jis parašė man išvykstant į naują misiją: „Į dangų iš visur kelias vienodas“. Todėl, šį savo naują paskyrimą darbuotis Žemaitijos sostinėje, po netrumpų pasvarstymų ir maldos, visų pirma, priimu kaip dovaną ir galimybę pažinti šio krašto žmones, papročius, pamaldumus. Tai lyg dovana šiame pašaukimo etape. Tikiu, kad tai – geriausia

„versija“ (kaip mėgsta sakyti vysk. K. Kėvalas) šventumui siekti. Džiaugiuosi, turėdamas galimybę ugdyti propedeutinio kurso auklėtinius ir padėti jiems artėti prie Dievo, vykdyti Jo valią, ugdyti didesnę pasitikėjimą ir meilę kitam žmogui. O galbūt viso to mokau ne aš juos, o jie mane?

Ar jaučiuosi kaip misionierius? Iš dalies turbūt taip. Važiuoju į visai kitą Lietuvos galą, neturėdamas šalia jokio artimo žmogaus, tam, kad skelbčiau apie prisiartinusią Dievo, kurio vardas Gailestingumas, karalystę. Tai tikras nuotykis, kuris kuo toliau, tuo labiau mane intriguoja. Ko prašau sau kasdien? Tik tai vieno – kad be proto įsimylėčiau Dievą, netrukdydamas jam veikti per save, nes juk tas, „kuris myli, leidžiasi į kelią, yra raginamas išeiti iš savo ribotumo, yra traukiamas ir traukia, dovanuoja save kitam ir užmezga gyvybę teikiančius santykius. Nė vienas nėra nenaudingas ar nesvarbus Dievo meilei. Kiekvienas iš mūsų esame misija pasaulyje, nes esame Dievo meilės vaisius“ (*Iš Žinios Pasaulinės misijų dienos proga*). O, kad visi leistumės maldoje šios Meilės perkeičiami, atsižadėtume savo susikurtų „saugumo salelių“, taip atsiliepdami į unikalią Dievo išsvajotą gyvenimo misiją, skirtą tik man. Drašos!

